

TORONTÁL

Ára: 75 para	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Bečkerek, Obiljeva (Zápoja) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára: 75 para
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 2 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	

Az ujonnan kinevezett tábornokok.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jan. 11.

A királyi ukázzal kinevezett új tábornokok névsora a következő:
Nikolajevity Milivoj, Pesity Dušan, Milovanovity Zs. Milán, Josakovity Dragutin, Kalafatovity Danilo, Jovanovity Lj. Mihajl, Jovanovity A. Milos tábornokai ezredesek, Barjaktovity Ljubivoj, Okonovity Dragutin lovassági ezredesek, Martovity Uter Dragutin, Kostovity Dragisa, Risztity Milorad, Filipovity Mija, Miletity Steva, Stojicity Aleksa és Mitrovity Zsiván gyalogezredesek.

A beogradi Epaia a kinevezésekkel kapcsolatban megjegyzi, hogy a hadsereg két legértékesebb ezredese, Kosztity József, az altiszti iskola parancsnoka és Zsivkovity Péter, a királyi gárdaezred parancsnoka eltek a kinevezéstől, dacára annak, hogy a közvélemény szerint, rászolgálták a kitüntetésre.

A kontinentális blokk megszületése.

— A „Torontál” tudósítójának távirata

Róma, jan. 12.

A Corriera Di Italia szerint az olasz kormány megtáviratozta a német kormánynak, hogy kívánsága volna, ha a jóvátétel kérdésében kontinentális megegyezés jönne létre.

Berlin, jan. 12.

Olaszország, Franciaország és Belgium Németországgal tárgyalásokba bocsájkodik, mint a kontinentális blokk képviselői. A Berliner Tagblatt azonban úgy értesül illetékes helyről, hogy míg ellenséges katona áll német földön, addig a német kormány nem tárgyal.

Róma, jan. 12.

Mussolini új javaslatot dolgozott ki, amelynek alapján a kontinentális blokk megoldhatja a jóvátételi kérdést. A külügyminisztérium azonban még nem tud erről pozitívumot.

A tartományi adóreferens Bečkerekben. Jurjevity István, a novisadi tartományi pénzügyigazgatóság adóreferense a napokban Bečkerekre érkezik. Jurjevity azért jön, hogy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyesület adójának kivetését végezze, miután a bečkereki pénzügyigazgatóságnak nincsen elég tisztviselője, aki ezt a munkát elvégezhetné.

A franciák a cseheket bojkottal fenyegetik.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Páris, jan. 12.

A „Petit Parisien” jelenti, hogy a rajnai Jottila Loreley, Parsifal, Reinster nevű egységei, négy ágyúházi és több őrhajó részt vesz a megállásban.

Prága, jan. 12.

A „Tribuna” jelentése szerint a francia kormány felszólította a cseh kormányt, hogy vegyen részt a Ruhr-területen a szankciók végrehajtásában. A tárgyalások erről folytak, de megállapítható, hogy Csehországban nem nagyon lelkesednek a tervért, a francia kormány azonban jelezte, ha Csehország nem teljesítene kívánságát, úgy legyen elkészülve egy francia bojkottra.

Berlin, jan. 12.

A Ruhr-megszállásról szóló francia és belga jegyzék átnyújtásakor Rosenberg külügyminiszter kijelentette, hogy a kormány később fog erre válaszolni, de már most óvást emel azon akció ellen, amely a népjogot megsérti.

Róma, jan. 12.

Olaszországnak a Ruhr-megszállásban a következő az álláspontja: Olaszország erkölcsileg szolidáris Franciaországgal és Belgiummal, megállapítva Németország mulasztását, de a diplomáciai utak kimerítése előtt kárhoztat minden akciót. Mérnököt küld a Ruhr-völgybe — katonákat azonban nem.

Konstantin görög király meghalt

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Róma, jan. 11.

Egy lapzártakor érkezett távirat szerint Konstantin, volt görög ki-

rály, ma Palernóban váratlanul meghalt. Konstantin 1868 július 21-én született Athénben.

Harc a cári koronaért.

Három trónkövetelő van. — A franciák is támogatják a mozgalmat.

Budapest, jan. 11.

Feltűnést keltő hír érkezett Párisból arról, hogy az orosz monarchisták francia politikusokkal kezdenek újabb tanácskozásokat. Ma már igen befolyásos és méretekadó körök is támogatják az orosz monarchistákat. Eddig csak Cyrill Vladimirovics nagyherceg igényeiről számolt be a sajtó. Cyrill nagyherceg tényleg a maga részére követeli a trónt. Az orosz monarchisták azonban az ő igényeit nem veszik komolyan. A legkomolyabb pártja Nikolajevics nagyhercegnek, a volt fővezérnek

van. Az említett trónkövetelőkhöz kívül azonban egy újabb is jelentkezett Dimitrij Pavlovics nagyherceg személyében. A nagyherceg Párisban már több agitációs gyűlést hívott össze, amelyeken francia tiszték is megjelennek. Az orosz monarchistáknak már a szovjet hivatalnokai között is vannak titkos megbízottaik. Így például Moszkvában letartóztatták Walerinovot, Csicserin meg hitt emberét, mert bebizonyosodott, hogy összeköttetésben állt a párisi monarchista körökkel. Rigai jelentés szerint az orosz szovjet diplomácia számos tagja teljesíti a párisi monarchisták részére titkos szolgálatot.

TÖZSDE

Január 11.

Beograd. (Zárlat.) Valuták: Dollár 94, Lei 50, Leva 61, Osztrák korona 0145.

Devizák: London 444-25, Páris 660, Newyork 94-85, Genf 1854, Szaloniki 106, Milano 492, Prága 287, Berlin 096, Wien 014, Bukarest 52-50, Szófia 62-50, Budapest 3-70, Brüsszel 6-30.

Zürich. (Zárlat.) Devizák: Berlin 005, Hollandia 209-75, Newyork 526-25, London 2468, Páris 3635, Milano 2625, Prága 1505, Budapest 020, Beograd 530, Bukarest 275, Varsó 00275, Wien 00075, bélyegzett 00076.

Budapest. (Zárlat.) Valuták: Font 12325—12625, Leva 1625—1725, Francia frank 183—193, Lira 132—138, Lei 1350—1450, Szokol 75—79, Dinár 2675—2875.

A választókerületek beosztása.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jan. 11.

A kormánybizottság, amely a választások hivatalos részét végzi, tegnap ülést tartott, amely Beograd és Zagreb város választási kerületekre való felosztásával foglalkozott. A bizottság elhatározta, hogy Beograd és Zagreb várost két-két választási kerületre osztja. A bizottság továbbá azzal a kérdéssel is foglalkozott, hogy milyen eljárás követendő azon kerületekben, amelyekben több választói járás van. Vuicsity belügyminiszter kifejtette, hogy ezen kérdés nincsen törvényileg a kormánybizottság hatáskörébe utalva, hanem annak elbírálására a jelölt pártok illetékesek.

A bizottság elé a Vajdaságból több panasz érkezett a vajdasági járások helytelen felosztása miatt. A bizottság a panaszokat áttanulmányozás és jelentéstétel céljából küldte az egyes tagoknak.

Megrohanják Németországot mindenfelől.

— A „Torontál” tudósítójának távirata.

Berlin, jan. 11.

A német határon Leofitznál cseh csapatösszevonások történnek azon ürüggyel, hogy megszállják a hultsini területnek Csehországhoz jutó részét. Attól tartanak Berlinben, hogy Csehország entente példára, szintén területmegszállást fog rendezni.

Felsősziléziának a németeknek itélt részében is erős katonai mozgólódás vehető észre. Varsóban cáfolják, hogy a lengyelek fel akarják használni ezt az alkalmat, hogy elragadják ezt a területet Németországtól, de Berlinben nagyon félnek ettől.

Liván részen felelőtlen csapatok Memel felé vonulnak és a várostól egy órányira állanak. A franciák magukra vállalták Memel védelmét és a város körül beásták magukat.

Lengyelország burgonya tultermelése. A Bánati Kereskedelmi- és Iparkamara a beogradi lengyel követség útján értesítést kapott, hogy Lengyelországban a múlt évben két-százhatvan ezer vagon burgonyatultermelés volt, ami a kedvező idő beálltával exportra kiszállítható az országból.

Hétfőn határoznak az üzletek zárójára ügyében.

A munkaadók és munkások állásfoglalása.

Beeskerek, jan. 12.

Hirt adtunk róla, hogy a szociálpolitikai miniszteriumban jan. 25-én értekezletet tartanak, amelyen a munkaidő és az üzletek zárójára nézve érdemlegesen határoznak. Kereskedelmi körökből vett értesülésünk szerint, az ülést az eredeti tervtől eltérőleg nem 25-én, hanem január 15-én, hétfőn délelőtt tíz órakor tartják meg. Az értekezletre minden kereskedelmi, kisipari vagy gyáripari kamara hivatalos. A kamarák kiküldöttei kész javaslatot mennek Beogradba, ahol bizonyára meghallgatásra fognak találni a kereskedelmet és ipart oly közlelő érintő fontos kérdésben.

Kereskedelmi körökben érdeklődünk az irányban, hogy milyen állást foglalnak el a bánátiak a munkaidő, illetve az üzleti záróra kérdésében. A kapott felvilágosítás szerint az érdekeltek többsége amellet van, hogy vasárnap teljes munkaszünet legyen. Az ünnepekre vonatkozólag már más nézetet vallanak. Az egyremásra bekövetkező ünnepnapok számát feltétlenül erősen redukálni kérik, mivel a szünnap beláthatatlan káros hatást gyakorol a közgazdasági életre. Ma, amikor nincs tultermelés, minden időt fel kell használni a produktiók fokozására, ami a jelen körülmények között éppen a tulsok pihenő miatt csaknem lehetetlen. Az állami ünnepeket feltétlenül megkivánják tartani, ugyszintén a nagyobb egyházi ünnepeket, a kisebb egyházi ünnepek megülése miatt azonban protestálnak.

A kereskedelmi alkalmazottak munkaidéjét tíz órára korlátozzák. A kisipari munkásokat szintén ugyanannyira. A gyárakra vonatkozólag kilenc-tíz órai munkaidőt javasolnának. Ez alól persze kivételt képeznének mindazok az üzemek, amelyek állandóan működésben vannak és három síhtet dolgoztatnak. Az ily ipartelepek munkásaikat továbbra is csak nyolc órán át foglalkoztathatják.

A kereskedők és iparosok véleményének meghallgatása után a munkásoktól kértünk felvilágosítást. A munkáskörökben a leghatározottabban tiltakoztak mindenféle munkaidő meghosszabbítás ellen és kijelentették, hogy ragaszkodnak a nyolc órai munkaidőhöz.

A fontos kérdésben a szociálpolitikai miniszter fog végérvényesen dönteni, aki bizonyára mindkét fél javaslatát komoly mérlegelés tárgyává teszi és úgy a munkásoknak mint, a munkaadóknak megelégedésére intezi el a problémát.

A miniszteri értekezlet előtt a kamarák delegátusai megbeszélést tartanak a beogradi gyáriparosi kamarában, amelyen megvitatják az ülésen követendő egységes magatartásukat.

A magyarság választójoga?

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jan. 11.

Az ország különböző pártjai közül még csak a radikális- és demokrata-párt nem adta ki a néphez intézett kiáltványát. A radikális-párt kiáltványának a nyilvánosságra való hozatalát maga Pasity Nikola miniszterelnök késlelteti és pedig két okból. A miniszterelnök egyrészt a leghatalmasabb ellenségek, Prohity Sztójannak a polemikájától tart, másrészt nem akarja, hogy a radikális-párt kiáltványa a demokrata-pártét megelőzze és azután igazodjék. Ugy a radikális, mint a demokrata-párt kiáltványa tartalmáról ezideig mindössze annyi került nyilvánosságra, hogy mindkét párt felvette a programjába a vidovdani alkotmányhoz való feltétlen ragaszkodását.

A vehemens erővel megindult választási előzetesviták arra engednek következtetni, hogy a Vajdaság területe heves harcok színhelye lesz. Az egyes pártok közötti verseny máris hatalmas hullámokat ver.

Radonity Jova tegnap felkereste kerületét, Suboticát, ahol a legutóbbi választás alkalmával a demokrata listán jelöltként szerepelt és ott mandátumhoz is jutott. Radonity suboticei kerületének híveit értekezletre hívta össze, amely alkalmával szóba kerültek a bunyevác-, sokác- és demokrata-párt között

folytatott tárgyalások. Radonity kijelentette, hogy a tárgyalások nem vezettek megegyezésre. A bunyevácok és sokácok egy része önálló listával lép fel, a bunyevác földművesek pedig a radikálisokkal közös listán fognak szerepelni.

Miletity Sziavko egészségügyi miniszter néhány nap múlva Novi Sadra utazik, ahol listavezető lesz. A miniszter novisadi látogatása alkalmával nagyszabású programbeszédet mond.

Dr. Deák és dr. Csetie, a suboticei magyar-párt vezetői a novisadi magyarsággal tárgyalásokat folytatnak, amelyek célja a novisadi magyar-párt megszervezése.

A magyar nemzeti kisebbség választói jogára vonatkozólag utóbbi napokban különböző hírek kerültek forgalomba. A beogradi „Vreme” ezen hírekkel kapcsolatban felemlíti, hogy a kormány ugyan elhatározta, hogy a nemsláv nemzeti kisebbségeket január harmincegyedik határidőig felvételi a választói névjegyzékbe, azonban ez nem jelenti egyúttal azt, hogy a nemzeti kisebbségek a mostani választás alkalmával szavazni is fognak. Ugyanis a névjegyzékek összeállítására vonatkozó törvény tizenkettedik szakasza alapján az utólagosan felvettek nem vehetnek részt a közeli választásokon.

Veszélyben a munkások fürdőutja.

Központi pénztári engedély kell.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 12.

A munkásbiztosítási intézetekről szóló törvény és a tagok részére egyenesen káros rendelet jelent meg a napokban. A rendelet, melyet valamennyi pénztárnak elküldöttek, arról szól, hogy a fürdőbe küldés és a müfog beültetéshez előbb a zagrebi központi igazgatóságnak hozzájárulása szükséges.

A fürdőbe küldésnél eddig az volt az eljárás, hogy a kezelő orvos megvizsgálta betegét és észleleteit, valamint javaslatát közölte a pénztári főorvossal. A főorvos újból alapos konzultus alá vette és az eredeti javaslatához esatolta véleményét. A következő és végleges fórum az orvosi tanács volt, melynek jóváhagyását elegendőnek vette a pénztár. Ugyancz az eljárást követték a müfogak beültetésénél is. Ilyen rendszer mellett a tagok kérelmét a legközelebbi időn belül elintézhették és a kérvény feletti döntés meghozatala semmiesetre sem tartott nyolctíz napnál hosszabb ideig.

A zagrebi központi munkásbiztosító-pénztár egyik legújabb keletű rendeletével ezt a praktikus elintézési módszert gyökeresen megváltoztatja és az eddigi egyszerű eljárás helyébe rengeteg akadályba ütköző új módszer alkalmazását lépteti életbe. A zagrebi központi rendeletében ugyanis kimondja, hogy a fürdőre való engedélyt és a müfogbeültetés iránti kérelmeket csak a központi igazgatóság jóváhagyásával lehet kiadni, illetve teljesíteni.

A zagrebi központi tehát ellenőrzést kíván gyakorolni a pénztárak felett. Ilyen formában azonban ez a

szándéka csaknem lehetetlenségbe ütközik. Zagrebban, hogy tudják megállapítani, hogy például Beeskereken ki szorul rá fürdőre, kinek van mulhatatlanul szüksége müfogakra. Már pedig, hogy a felülvizsgálatot nemcsak formalitás kedvéért, hanem valóban döntő szó birtokáért teszi, mutatja, hogy már néhány visszautasító végzés érkezett vissza.

A rendelet véghezvitele előbb-utóbb teljesen esődött fog mondani. Vagy megbízna a helyi fiókok hármas fórumában, vagy pedig küldjenek ki biztosokat, ilyen gazdálkodás azonban csak rossz vért szülhet. Különbösen sem képzelhető el, hogy sürgős esetekben megvárják a levél sétáját Zagrebba, a központi döntését s a határozat sétáját vissza.

A választási névjegyzékek kiigazítása.

A napokban felveszik a nemslávokat

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 12.

Amakidején közölte a „Torontál” a belügyminisztérium rendeletét, amelyben határozott utasítást ad, hogy a választói névjegyzékek kiigazítása alkalmával felvegyék a nemsláv nemzetiségű választói joggal bíró állampolgárokat. Ugyancsak megírta a „Torontál”, hogy még egy belügyminiszteri utasítás érkezett a városhoz, amely a választói listák revíziójának határidejét január 31-ikében állapítja meg.

Munkatársunk felkereste a választói névjegyzékek kiigazításával megbízott városi jegyzőt, aki kérdésére kijelentette, hogy a magyar-

német- és munkáspárt beadott névjegyzékét a napokban tüzetesen átvizsgálja, megállapítja, hogy a bejelentettek választói joggal bírnak-e, illetve, hogy az alkotmány előírásának megfelelő követelményeknek megfelelnek-e és az észlelt tapasztalatairól jelentést tesz a városi tanácsnak. Azokat, akik az alkotmány szerint választópolgárok, polgári jogok elvesztésére büntetve nincsenek és jelenleg nem katonáskodnak, feltétlenül felveszik a választói névjegyzékbe. A felvétel körüli munkálatokat a napokban kezdi meg és január vége felé teljesen befejezi.

A helybeli cionista-egyesület tegnapelőtt külön átnyújtotta a zsidó választójogosultak névsorát, amelyben ábc sorrendben vannak felsorolva az izrealita vallású beeskereki állampolgárok. A zsidók felvétele a napokban szintén megtörténik.

Aradi ügyvéd szerencséseje.

Amikor a pörvesztésből nagy haszon származik.

Egy aradi ügyvéd története. Huszonöt esztendővel ezelőtt, miként ilendő, biztosította magát. Életrehalálra. Egy amerikai biztosító magyarországi fiókjával csinálta meg a biztosítást — százezer koronára. Egyszer csak megjön a kötlevel New-Yorkból. Igen ám, de nem százezer koronáról, hanem huszezer dollárról. Az ügyvéd utánaszámol és megállapítja, hogy huszezer dollár csak kilencvenkilencezerkétszáz korona. Természetes, hogy protestál. A biztosítótársaság, még természetesebb, ragaszkodik a kötlevelhez. Az ügyvéd, a legtermészetesebb, megtagadja a dijnnyugták beváltását. A biztosító, ősi praxis szerint, pöröl.

Igy indult meg ez a pör is, mint annyi sok más biztosítási pör, s föl is került egészen a Kuriáig. Az ügyvéd — kitünő jogász — hiába kardoskodott: a Kuria előtt elveszítette a pört. A legfelsőbb bíróság kimondta, hogy be kell váltania a dijnnyugtákat. A biztosítás kötéseköré ugyanis — az ítélet szerint — neki tudnia kellett, hogy az amerikai biztosító, amelynek dollárban van az alaptőkéje és a fedezete is — csak dollárban fizethet. Az ügyvéd ezzel pörvesztés lett s a biztosító győzött. Szégyen volt ez akkortájt, alapos szégyen egy jogász számára. Szerencsére mégsem lett belőle nagy baj. Legfőlebb az ügyvédnek fájt egy kicsit a dolog — a pörvesztéség.

Most járt le a huszonöt esztendő. A biztosító fizetett is a maga igaza szerint: huszezer dollárt. Az ügyvéd már meg is kapta a pénzt. Ha akkor pörnyertes, kap helyette most százezer koronát, hétezer száz és egynéhány leit. Mégis jó volt elveszteni a pört.

A Kadima hangversenye

A Kadima január 10-én a Kaszinó nagytermében rendezett koncertje a művészet magas régióiban folyt le. A hangverseny olyan nivón mozgott, amilyent rendszerint csak a kulturközpontok: a fővárosok zeneakadémiái, fejlett zeneegyesületei és más, a zenét művelő egyének, művészek tudnak elérni. A hangverseny műsorán Mozart, Brahms, Beethoven nagyértékű alkotásai szerepeltek, amelyek a művészetért rajongó lelkes és kiváló interpretálokra találtak. Herczog Lili és Rubin Böske Mozart D-moll koncertjét játszották zongorán. A két művészlélek a játékban egybeforrva, nemes diszkrécióval, mély átérzéssel és megértéssel adta elő Mozart D-moll koncertjét, amelynek legmarkánsabb és legkifejezőbb része a „Romanze” volt. Herczog Lilit most fedezték fel — egyelőre — Beeskerek zenekedvelői és zeneértő közönsége részére. A fiatal és bájos hölgy zongorajátéka a kiváló tehetség minden attribútumával rendelkezik. Előadási képessége rendkívüli módon közvetlen, kitartó, határozott és kifejező, kéztartása graciózus és amellett biztos. Rubin Böske városunk szülöttje, a budapesti zeneakadémia növendéke, akinek ez nem az első fellépése Beeskerekön. Zongorajátékának kitűnő kvalitásait már az előző szereplései keretében volt alkalma a közönségnek megismerni. Sikereinek számát most újból eggyel gazdagította. Herczog György tüneményeszerű jelenség a zongorajáték terén. A berlini, majd a budapesti zeneakadémián bontakozott ki a tehetsége. Játékmodorára, játékélességére az alapos német iskola elvitathatatlanul rányomta a maga jellegzetes bélyegét, amely könyörtelenül megkivánja és megköveteli a tökéletességig menő precizitást. Herczog György előbb önállóan Brahms H-moll rapszódiját, majd a nővérével: Herczog Lilivel Beethoven C-moll koncertjéből az Allegro con brio, a Largo-t és a Rondo-t játszotta, amelyek előadását a közönség zúgó tapsviharral honorálta. Herczog György a műsor számát a szünni nem akaró tetszésnyilvánítás folytán Bartók néhány magyar dalával és Bartók román táncok eljátszásával töltötte meg. Szünet után Kolos Janka hegedűművész lépett a pódiumra. Vietxtemps balladáját és polonaiseit játszotta hegedűn, amelyhez Edelman Etus diszkrét zongorakísérete simult. Kolos Janka teljesen elemében volt. Kitűnő diszpozícióval, szilárdsággal, mesteri rutinnal kezelte a hangszerét.

Mindezeket összefoglalva megállapítható, hogy a Kadima hangversenye kimagasló eseményszámba ment.

A lakóhivatal telefonja — 21.
A szerkesztőség telefonja 281.

Uj rend a vigalmi adó fizetése körül.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 12.

A pénzügyminiszter a vigalmi adó lerovása körül új rendet léptetett életbe, amelynek gyakorlati értékét egyelőre, sőt utólag sem látjuk, csak azt, hogy újabb fölösleges megterhelését jelenti a közönségnek, nyugodtan mondhatjuk: vexálás! Minthán a pénzügyi szakasz, amely a jövőben hivatva van az ellenőrzést végezni, alantasa a pénzügyigazgatóságnak.

A jövőre nézve tehát ez az eljárás:

HIREK

Staity Nadesda hangversenye. Még az elmúlt hónapban jelezte a „Torontál”, hogy Staity Péter rendőrkapitány leánya, Staity Nadesda, a beogradi opera közkedvelt énekesnője Beeskerek hangversenyt rendez. Ahogy értesülünk, a művész a hangverseny határnapján február tizenötödikét tűzte ki. A részletes műsort rövid időn belül a nyilvánossággal is közlik.

Eljegyzés. Krausz Irmát eljegyezte dr. Iritz Dezső Debeijacsán. Minden külön értesítés helyett.

Bolond-estély (Narren-abend) a Clubban. A „Schwabische” sportegyesület január 20-án este fel kilenc órai kezdettel a Club-kávéházban bolond-estélyt (Narren-abend) rendez.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Davidovity Milost a beeskereki pénzügyigazgatósághoz tisztviselővé. Drakulity Milán vrsaci pénzügyi fogalmazót ugyancsak Beeskerekre adóreferensnek nevezte ki.

A művész-estély a Kaszinóban. amelyet vasárnap estére hirdettek, közbejött akdályok miatt elmarad.

Az állami tisztviselők vasúti jegye. Az állami tisztviselők beküldötték múlt évi kedvezményes vasúti jegyüket a suboticei vasutigazgatóságnak, amelynek a jelen évre való meghosszabbítását kérték.

A Slavija álarcosbálja. A „Slavija” sportegyesület a hagyományokhoz híven, az idén is megrendezi a nagyszabású zárkörű jelmezes bálját, mely siker tekintetében bizonyára nem marad az előző mulatságok mögött. A jelmezes-bál január 19-én este lesz a Kaszinóban. A meghívókat már szétküldötték. Aki tévedésből nem kapott meghívót, bejelentheti a Bristolban lévő egyleti helyiségben.

Elverte a lakóhivatal tisz viselőjét. Érdekes bűnügyet tárgyalt tegnapelőtt délelőtt a beeskereki törvényszék büntetőtanácsa. A vádlott Cveity Ilija beeskereki vendéglős, aki a vádirat szerint 1922 szeptember 6-án éjjel a Vojvoda Bojovitya (Vörösmarty) utcában megtámadta és bottal véresre verte Gruncsity Ivánt, a lakóhivatal volt tisztviselőjét. Gruncsity az orvosi látélet megállapítása szerint 20 napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett. A vádlott a főtárgyaláson azzal védekezett, hogy Gruncsity el akarta

rás: A fél tartozik a lebélyegzendő jegyeket a pénzügyi szakaszhoz (Szlovenaeska-u.) elvinni egy írásbeli kérvénnyel (bélyegmentes), amelyben felsorolja a jegyeket mennyiség és minőség szerint. Ezen a kérvényen ott mindjárt kiszámítják a taksát és akkor a fél visszamegy a pénzügyi illetékosztályba, lefizeti a taksát, erről nyugtát kap, amelynek felmutatása ellenében a pénzügyi szakasznál kiszolgáltatják neki a jegyeket.

A visszamaradt jegyek utáni tékviszakövetelést azonban továbbra is az illetékosztálynál kell kérni.

rekviráltatni a lakását, azért követte el tetteit. A törvényszék büntetőtanácsa súlyos testi sértés büntetésében bűnösnek mondta ki Cveityt ezért hat hónapi börtönrre ítélt el. Az elítelt fellebeezett.

Bűnügyi krónika. Petri Tódor esóti illetőségű földműves, Kaufmann József katalinfalvi kereskedőtől nagyobb mennyiségű bőrt lopott, leartóztatták. — Jelenka Mihály, Marcanek Iván, Granity Dusan, Nyagu Radovan vasuti munkásokat, akik falopással vannak vádolva, a vádtanács határozata alapján tegnap szabadlábra helyezték. A vizsgálat tovább folyik ellenük.

Virágmegváltás. A Kadima sportegylet január 10-én a Kaszinóban rendezett hangversenyének a jövedelméből virágmegváltás címén 100—100 dinárt adományoz a zsidó, a szerb- és a keresztény nőegyletnek, a cionista ifjúsági egyesületnek és a kath. árvaháznak.

Bevonultak az 1899. évfolyambeli nemszlávok. Az 1899-ben született nemszláv hadkötelesek tegnap vonultak be. A vidéki községekből a jegyzők vagy segédjegyzők kísérték be a behívottakat, akiket Beeskerekén átadtak a kerületi katonai parancsnokságnak. A beeskereki katonaköteleseket Dimitrijevitij Tihomér, a városi katonai ügyosztály vezetője kísérte a kommandóhoz, ahol átvették beosztásukat. A parancsnokság alá tartozó vidékekről behívottakat tíz garnizonban helyezték el. A legtöbb beeskerekit a Celjében állomásozó 39-ik gyalogezredhez osztották be. A beeskereki 27-ik gyalogezredhez csak néhányan kerültek.

Az „Arva”-asztaltársaság felkéri tagjait, hogy folyó hó 14-én, vasárnap délután 3 órára rendes évi közgyűlésen kivétel nélkül minden tag szíveskedjék megjelenni helyiségünkben, a „Mozdony”-vendéglőben (Hizl). Nemtagokat is szívesen lát a vezetőség.

Táncverseny. Szombaton, január 13-án az Ellmer-féle vendéglő tánctermében táncverseny-, szépségverseny-, konfetti- és szerpentin-csatározással egybekötött kedélyes táncmulatságot rendezek, amelyre a n. é. közönséget és a t. ifjúságot szeretettel elvárom. Kezdeté este 8 órakor. Belépődíj személyenként csak 7 dinár. A tánckurzus második felére haladó tanulókat felveszek. Tisztelettel Dragutin Bator, okl. táncitanító.

Az az ó-esztendőre vonatkozott. Egy ismert budapesti nőorvosnál Szilveszterkor nagyobb társaság gyülekezett össze. A hangulat vidám volt, a poharak vidáman csengtek össze. Éjfélre járt az idő: csak a parféra várt meg a háziasszony. Végre csöngetnek A házmaster volt. A szobalány átveszi tőle az olvadó parfaiszobrocskát. Ugyanebben a percben kinyílik az ebédő ajtaja is, a doktor néz ki rajta. Meg hallotta, amikor a házmaster elmenőben a bajusza alá dörmögi:

— Hogy fulladnának meg az első kanálnál...

A doktor dühösen becsapja az ajtót. Éjfél. Egy percre sötétség borul az egész házra, eljenzés, gratuláció, új esztendő. Kiszáratva csöngetnek. A házmaster jött. Gratulálni akar. A doktor megjelenik.

— Boldog újévet, erőt, egészséget kívánok a doktor urnak és nagybecsű családjának — szói nyájasan a négyemeletes ház öre.

— Hallja, ez már mégis csak disznóság — förmed rá dühösen a doktor — Nem megy le a bőr a képiról? Boldog újévet mond, gratulál, tíz perccel előbb pedig azt kívánta, hogy bárcsak fulladnának meg az első kanálnál...

— Az az ó-esztendőre vonatkozott — szólt rendületlen nyugalommal a derek házmaster.

* Sjednjenje Krčane D. D. Zagreb. Bogovičeva-ut. 3. Modern művek Očuran és Novimarofban. Havi termelés 150 vagon elsőrendű darabmész.

A kereskedővilág figyelmébe ajánljuk, hogy a beeskereki és novisadi piacok között fennálló élénk áruforgalmi összeköttetésre való tekintettel a Nagybeeskereki Takarékpénztárral (Szerb korona-szálló épületében) oly megállapodást létesítettünk, hogy a Novi Sadon teljesítendő fizetések ellenértéke, ezen intézetnél kerül befizetésre. Ezzel szemben mi a kifizetést a vonatkozó értesítés vétele után azonnal — sürgős esetekben a befizetés napján is — költség- és jutalékmentesen teljesítjük. Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár R-T. Novi Sad.

* **Atutalásokat és csekk kiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi külföldi piacra újból eszközöl a Nagybeeskereki Takarékpénztár, Veliki Beeskerek, Korona-szálló épület. Telefon: Pénztár 16. — Vezérigazgató 52**

* **Keresolyákat, orvosi műszereket és minden egyebet nikkelez és galvanizál Krausz, Veliki Beeskerek. Telefon 329**

Jegyezzük meg!
Február 3.

Leégett egy nagy raktár.

Elpusztult két és fél vagon deszkaszállítmány.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 12.

Tegnap este fél tíz órakor tüzet jelzett a toronyór. A tűz Berkovity tojáskereskedőnek Miletityeva (Temesvári) utca 60. szám alatti tojásraktárában ütött ki és néhány óra alatt elhamvasztotta az egész épületet.

Amikor a tűzoltóság a színhelyre

MUNKÁSOK!

A Velikibecskereki Cukorgyár és finomító üzemét folyó hó 15-én, hétfőn reggel 6 órakor folytatja.

56

órt, a gyulékony anyagokkal telt raktár már csaknem teljesen lángokban állott. Emberfeletti munkával igyekeztek a tűz tovább terjedését megakadályozni vagy legalább is a raktár óriási deszkaközetéből valamit megmenteni. Ez a fáradozásuk azonban sikertelen maradt, a lerakat földig leégett, a faanyagból pedig semmit sem tudtak kihordani a lángokban uszó épületből. Nagy munkát adott a tüzoltóságnak a lokalizálás, mely a kissé szeles idő miatt szinte lehetetlen feladatnak látszott. A szomszédos épület ugyanis nádfődeles, tehát erősen féltő volt, hogy a lángok ide is átterjednek és veszélyeztetik az egész utcasort.

A raktár az udvarban lévő kotárkából és egy hozzája épített mellék-helyiségből állott. Hogy hol keletkezett a tűz, az még pontosan nem állapítható meg. Mindössze tény, hogy a kotárka egyik sarkában felhalmozott szénakészlet gyuladt ki először s innen terjedtek tovább a lángok. A raktárban mindössze néhány láda tojás és főleg szállító ládák elkészítésére szükséges deszkák voltak elraktározva. A deszkaanyag, körülbelül két és fél vagon, az épületekkel együtt teljesen a tűz martaléka lett. Minden mentési munkát meghiusult.

A kár milliókra rug, ami biztosítás révén részben megtérül.

A munkásbiztosítási tisztviselők különleges pótlékokat kérnek.

Rendszeresen akarják a 13-ik fizetést.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerek, jan. 12.

Tudvalévő, hogy a munkásbiztosító-pénztárak alkalmazottai a legrosszabbul fizetett köztisztviselők. Hosszu időn át szinte türelmetlen helyzetben éltek, a gyakorta felújuló bérmozgalmakra s a tisztviselők gyakori sürgetésére végre a szociálpolitikai minisztérium nagyobb gondot fordított a pénzügyileg elhanyagolt mostoha sorsban lévő biztosítási intézményekre.

A múlt évig a tisztviselők bizonyos számu százalékot kaptak az illető pénztár évi mérlegénél mutatkozó keresetfeleslegből. Tekintettel arra, hogy a becskereki pénztár évenként jelentékeny összegű hasznót tud felmutatni, ez a percentuális részesedés szép összegre rugott fel. A múlt év decemberében aztán a szociálpolitikai miniszter megszüntette ezt a különleges járandóságot és megengedte, hogy a sufficient dolgozó pénztárak, tizenharmadik

fizetés címen külön rendes havi fizetést folyósítsanak az összes pótlékokkal együtt, ha a felesleg felezi a kiutalásból szükséges összeget. Ilyenkor az az eljárási mód, hogy az igazgatóság ülésében letárgyalja a pénztári alkalmazottak kérelmét és erre vonatkozó javaslatát felterjeszti a zagrebi központi igazgatósághoz. A főigazgatóság hivatalos véglegesen dönteni. Persze ez a fórum is szem előtt tartja a helyi tanács határozatát és a lehetőséghez képest aszerint hozza meg döntését.

Az ország területén működő munkásbiztosítási pénztárak tisztviselői nemrégiben újabb mozgalmat indítottak anyagi helyzetük megjavítására. A hivatalnokok ezuttal ugynevezett szolgálati díjazást kértek, világosabban kifejezve, évenként négyszázötven dinár különleges pótlékokat követelnek. Az említett pótlék évről-évre automaticusan nagyobbodik. Az első éves alkalmazott tehát négyszázötven dinár, a második éves kilencszáz dinár, harmadéves meg 1350 dinár külön díjazást kap. A felemelt fizetést igen helyesen, nemcsak a tisztviselők, hanem az ápolószemélyzet és a szolgák részére is kérték, ebben tehát a terv elfogadása esetén minden alkalmazott részesül.

Az akció kezdeményezői tegnap értesítést kaptak Zagrebból, hogy a központi munkásbiztosító-pénztár igazgatósága jóváhagyta az előterjesztést és hozzájárult a pótlékok megadásához. Az alkalmazottak kérelmét a legmelegebb ajánlattal küldte tovább a szociálpolitikai minisztériumhoz, mely véglegesen fog dönteni a fizetésemelés kérdése felett.

Üzleti szolgát,

ki raktármunkához is alkalmas, felvesz

Beno József

üvegkereskedő, a nagyhid mellett.

Keresek megvételre

május 1-i be- **egy házat** 3-4 szobával és költőzködésre mellékkeliségekkel.

Leveliket közelebbi részletekkel kérem: **Hirtenstein László Beodra címre.** — 53

Finom likőröket, teaurumot, finomított szeszt, szilárdítumot, törköly- és barackpálinkát, borovicskát, különféle barokát, valamint kitűnő borecetet előnyös árban vásárolhat

457

Kohn Ignác

bor- és szeszárkereskedésében **Vel. Becskerek, a nagyhid mellett.**

Városi jódos gyógyfürdő

Novi Sad. 1710

Pansio rendszer. — Kitűnő ellátás és szobák — Iszapkezelések, sósfürdők, hydrotherapia, Röntgen-laboratórium, kvarclámpa, diatherma és villamos kezelések

Állandó fürdő rvs. **Nyitva egész évben. Téli kura.**

Egy intelligens

úri leányt

teljes ellátásra elválnék.

Cím a kiadóhivatalban. — 69

Eladó egy borbélyüzlet

és egy **szobaberendezés.**

Geteova (Német) utca 199. sz.

Házeladás!!

Az Écskai-uton fekvő 135. sz. ház (a vasuton innen), mely áll 2 utcai szoba, 2 konyha, kamra és pincéből (vendéglőnek vagy üzleti helyiségnek is alkalmas), azonnal eladó. Vétel esetén azonnal beköltözhető bővebbet ugyanott.

Alapítva: 1879. 1709

Nemzetközi szállítványok

Emil Eichhorn

Brod u/S. Bos.-Brod.

Sürgönyeim: Eichhorn. Telefon 49.

Krumenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő vállal fuvarlevéi felülvizsgálatát és vasuti szállítástól eredő mindennemű visszkereseteket (hiányok, sérülések és határidő túllépések).

Vel. Becskerek, Etesova u 5.

Eladó

egy hatjáratu malom

a hozzá tartozó 4 hengerek, egy tartalék dupla sima hengerek. 2 pár malomkő, 1 Diesel-motor, 1 gőzgép, továbbá a lakóház, magtár és 2 istállóval együtt.

A malom egyedülálló a faluban és vasútállomás van

Cím a kiadóhivatalban — — 60

Tisztelettel jelentem, hogy a

„BATA” cipő-üzlet

főtéri fióklakatát

átvettem.

Kérem a m. t. vevőközönséget, hogy szükségletét a jövőben nálam szerezze be, ahol elsőrangú gyártmányt kap olcsó áron.

Jovan Tosković

Veszünk

disznósirt

20 és

szalonnát

minden mennyiségben a legmagasabb napi áron

Kanitz és Leipnicker,

Milentyeva u. 43. Telefonszám 27.

VRSAC és vidékén HIRDE- TÉSEKET a „TORONTÁL” részére felvesz 938

GRÓB JENŐ

hírlap hirdetési iroda, VRSAC.

